

ΕΦΗΒΕΙΑ 2^ο ΜΕΡΟΣ : ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥΣ

ΟΙ ΝΕΟΙ – ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ: Πρότυπο αποτελεί ο ιδανικός τρόπος συμπεριφοράς, που καθρεπτίζει μια συγκεκριμένη κοσμοθεωρία. Πρόκειται δηλαδή για το πρόσωπο που στην εξιδανίκευσή του επενεργεί ως υπόδειγμα προς μίμηση, ιδιαίτερα για τους νέους.

Τα πρότυπα ποικίλουν ανάλογα με την εποχή και διαφοροποιούνται από άνθρωπο σε άνθρωπο.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ – ΕΙΔΩΛΩΝ:

- Τρόπος ζωής ανθρώπου/ νέου → ενδιαφέροντα, όνειρα, καταβολές, επιλογές
- Προτεραιότητες εποχής → επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα ανθρώπινα χαρακτηριστικά
- Το εύπλαστο της ηλικίας του νέου ανθρώπου, ο οποίος έχει ανάγκη από φάρους πορείας για να τους μιμηθεί στην ανέλιξή του → γι' αυτό κυρίως οι νέοι προσκολλώνται ευκολότερα σε είδωλα/πρότυπα
- Η επίδραση της οικογένειας και γενικά του στενού περιβάλλοντος (π.χ φίλοι, σχολείο)

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΓΙΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ:

- Παραδειγματίζουν, βοηθούν τον άνθρωπο να χαράξει πορεία ζωής, να κάνει σωστές επιλογές.
- Υποδεικνύουν θεμιτή συμπεριφορά και έτσι βοηθούν στην κοινωνικοποίηση και διαπαιδαγώγηση του νέου ανθρώπου.

ΥΓΙΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ:

- Να είναι αξιόλογα, ηθικοπνευματικού χαρακτήρα.
- Να ωθούν το νέο σε σωστή/ αρμόζουσα συμπεριφορά.
- Να μην είναι πρόσωπα ή ιδέες τυχαία, χωρίς ιδιαίτερη αξία, κενόδοξα, αλλά μεστά σε ποιότητα και ενδιαφέροντα, (πολύπτυχες παρουσίες).
- Να είναι διαχρονικά και όχι διάττοντες αστέρες.

ΕΙΔΗ ΥΓΙΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ:

Το πρότυπο του ιδεολόγου και πολιτικοποιημένου ανθρώπου που:

- υπηρετεί ηθικές αξίες και ιδανικά
- αναλαμβάνει ανθρωπιστική δράση (π.χ. γιατροί χωρίς σύνορα)
- δεν συμβιβάζεται με τις δουλικές επιδράσεις της εποχής – είναι αγωνιστής και επαναστάτης

Υγιή πρότυπα για την εποχή μας αποτελούν οι πνευματικοί άνθρωποι.

- Αποτελούν ολοκληρωμένες προσωπικότητες.
- Προωθούν τις τέχνες τα γράμματα και τις επιστήμες.

Οι άνθρωποι με οικουμενική συνείδηση πρέπει να αποτελούν πρότυπα προς μίμηση.

- Να επιδιώκουν και να αγωνίζονται για την παγκόσμια ειρήνη.
- Να εκφράζουν οικολογικές ανησυχίες και να αναζητούν λύσεις για τα οικολογικά προβλήματα.

Οι αθλητές και όχι απαραίτητα οι πρωταθλητές (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες / παραολυμπιονίκες) αποτελούν υγιή πρότυπα διότι:

- Αγωνίζονται επιδεικνύοντας θέληση, υπομονή κι επιμονή.
- Καλλιεργούν πνεύμα ευγενούς άμιλλας.

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ:

Τα σύγχρονα πρότυπα είναι συνήθως σαθρά, χωρίς καμία ποιότητα. Τις περισσότερες φορές πρόκειται για πρόσωπα που προέρχονται από το χώρο του θεάματος, των Μ.Μ.Ε ή της μόδας, (π.χ ηθοποιοί, μοντέλα, πολυδιαφημισμένοι αθλητές ομαδικών αθλημάτων που ξεχωρίζουν για τις παχυλές αμοιβές τους, τραγουδιστές, πρόσωπα των Μ.Μ.Ε. κ.α). Άλλες φορές το είδωλο εντοπίζεται και μόνο στο όνομα μιας ομάδας, για την οποία συχνά ο νέος θα έκανε τα πάντα, καθώς ταυτίζεται μαζί της και προσηλώνεται φανατικά σε αυτή.

Το γεγονός πάντως είναι πως τέτοιου είδους πρότυπα – είδωλα δε θα μπορούσαν να βοηθήσουν ένα νέο να εξελιχθεί σωστά, παρέχοντάς του σωστά ερεθίσματα.

ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ:

- Κακή λειτουργία οικογένειας που αδυνατεί πλέον να ανταποκριθεί σωστά στο βαρυσήμαντο ηθικοπλαστικό της ρόλο.
- Ανεπαρκής λειτουργία σχολείου, έλλειψη παιδείας με αποτέλεσμα ο νέος να μην προβαίνει και στις καλύτερες δυνατές επιλογές, αφού διαθέτει σαθρά κριτήρια.
- Λανθασμένη λειτουργία των Μ.Μ.Ε., τα οποία προβάλλουν με ιδιαίτερη αίγλη πρόσωπα ανάξια λόγου, εξυψώνοντάς τα σε αστέρια πρώτου

μεγέθους → δελεάζουν τους νέους που επιδιώκουν τη διάκριση και σπεύδουν να τα μιμηθούν.

- Γενικότερη υλιστική ατμόσφαιρα της εποχής μας, που ωθεί σε πρότυπα υλιστικού χαρακτήρα → επιλέγονται ως πρότυπα άτομα με μοναδικό κριτήριο την οικονομική τους ευμάρεια.
- Χρησιμοθηρική εποχή, που τη χαρακτηρίζει η έλλειψη ενδιαφερόντων και το ιδανικό του «ελάχιστος μόχθου». → Επηρεάζει την επιλογή προτύπων. Σπάνια επιλέγεται ως πρότυπο ένα πρόσωπο που κοπιάζει για την ανέλιξή του. Αντίθετα, επικροτείται το εύκολο κέρδος, η προβολή, μια ζωή επιφανειακά ευχάριστη.
- Τη μεγαλύτερη ευθύνη για τα προαναφερθέντα φέρει η «βιομηχανία» κατασκευής προτύπων ζωής που επηρεάζει όχι μόνο τους νέους (ως πιο επιρρεπείς), αλλά και όλες τελικά τις ηλικίες. Αυτή ακριβώς η «βιομηχανία» ευθύνεται για τις κακές επιλογές του σύγχρονου ανθρώπου σε κάθε πτυχή της ζωής του (ψυχαγωγία, διασκέδαση, ντύσιμο, ενδιαφέροντα, τρόπος αξιοποίησης ελεύθερου χρόνου κ.α). όλα αυτά είναι σαφώς υποβολιμαία κυρίως μέσω της διαφήμισης, που προσπαθώντας να επιτελέσει τον σκοπό της, βλάπτει ανεπανόρθωτα τον σύγχρονο άνθρωπο.

ΕΙΔΗ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ:

- Ο «ευτυχισμένος» καταναλωτής.
- Τα είδωλα από την εγχώρια και την ξένη αγορά.
- Άτομα που εξιδανικεύουν τη σωματική διάσταση.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

Αντιπνευματικότητα, λανθασμένες επιλογές, κάποτε ακόμα και εκτρεπόμενη συμπεριφορά των ατόμων, αφού αυτή υπαγορεύεται και ενθαρρύνεται από τα ίδια τα πρότυπά τους.

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ:

- Υγιής λειτουργία της οικογένειας, του σχολείου – παιδείας, των Μ.Μ.Ε.
- Καλλιέργεια ποιοτικών ενδιαφερόντων.
- Ηθικοπνευματική εξυγίανση της σύγχρονης κοινωνίας ώστε να προωθεί σωστά πρότυπα κυρίως για τους νέους ανθρώπους.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ:

Ο οικονομικά και επαγγελματικά επιτυχημένος άνθρωπος αποτελεί αρνητικό πρότυπο. Είναι πράγματι γεγονός πως σήμερα προβάλλονται με κάθε μέσο άνθρωποι που διαθέτουν δύναμη, που τους επιτρέπει να επιβάλλονται στους άλλους, και πλούτο, που τους δίνει την ευχέρεια να ικανοποιούν εύκολα κάθε επιθυμία τους. Όποιος είναι σε θέση να απολαμβάνει άφθονα τα υλικά αγαθά, και μάλιστα χωρίς κόπους, γίνεται το ιδανικό κάθε νέου. Ηρωοποιούνται ποδοσφαιριστές, αποκτούν μυθικές διαστάσεις ορισμένοι τραγουδιστές, λατρεύονται ακόμα και αδίστακτοι κακοποιοί. Το κοινωνικό γόητρο είναι συνάρτηση της δύναμης, του πλούτου, της ηθικής αναληψίας.